

IRTA

RECERCA | I | TECNOLOGIA

AGROALIMENTÀRIES

“INVESTIGANT EL PRESENT, APROPANT EL FUTUR” WWW.IRTA.ES

Reunió Sectorial

C. Aguilera/ F. Castelló
17 de juliol de 2009

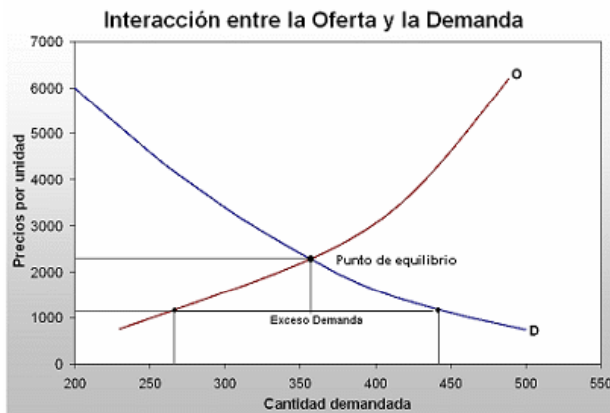
 Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca

Fitxa de Treball: Producció peixos

ANTECEDENTS

- 1ª Etapa
 - 1980's → 2000, es passa de "0" a 120K Tm → inc. Benefici
- 2ª Etapa: 2000 →
 - a) 2001: primera mini-crisis, preus passen de 5,5 €/kg a 3,5 €/kg
 - b) 2003: crash , preus baixen a 2.5€/kg
- 3ª Etapa:
 - a) Inici 2004 recuperació i increment preus → 4.5-5.0€/kg
 - b) 2008 → 250K Tm de producció i 1.000 M d'alevins
- 4ª Etapa:
 - a) Meitat 2008 → gran crash → 1,5 – 2.0 €/ per sota del cost de producció → liquidar stock per fer caixa
 - b) 2009 → lleugera recuperació

Pot ser tenint que començar a preparar-nos per la següent crisi → quan? → possiblement 24 mesos que es el cicle complet de producció

Fitxa de Treball: Producció peixos

ANTECEDENTS

Referenciar la aquicultura marina de peixos a Catalunya sense tenir el valor real de la producció nacional es no dir res, com si diguéssim que la frontera política que separa Catalunya de la Comunitat Valenciana, és la frontera biològica real per a fer o no aquicultura, quan saben que tot això te a veure amb les condicions de recolzament i finançament pròpies de les diferents comunitats. Així crida la atenció que pel que fa a l'orada i el llobarro:

En 2007 la Comunidad Valenciana –con el 34% del total- ha encabezado la producción de dorada de acuicultura, seguida por Canarias (26%), Andalucía (18%), Murcia (13%) y **Cataluña (9%).**

Por primera vez Canarias se sitúa como primera Comunidad Autónoma productora de lubina de acuicultura, con el 32 % del total nacional, cuando tradicionalmente lo ha sido Andalucía (31 %). Otras comunidades productoras de lubina son la Comunidad Valenciana (18 %), Murcia (15%) y **Cataluña (5%).**

Font: “La acuicultura marina de España 2008” . Inf. APROMAR

Fitxa de Treball: Producció peixos

Espècies de peixos produïdes a Catalunya el 2007

ESPÈCIES TONES

Orada	1.538,42
Llobarro	470,23
Tonyina vermella	514,70
Rèmol	5,00
TOTAL	2.528,35

Font: Inf. DAR

ANTECEDENTS

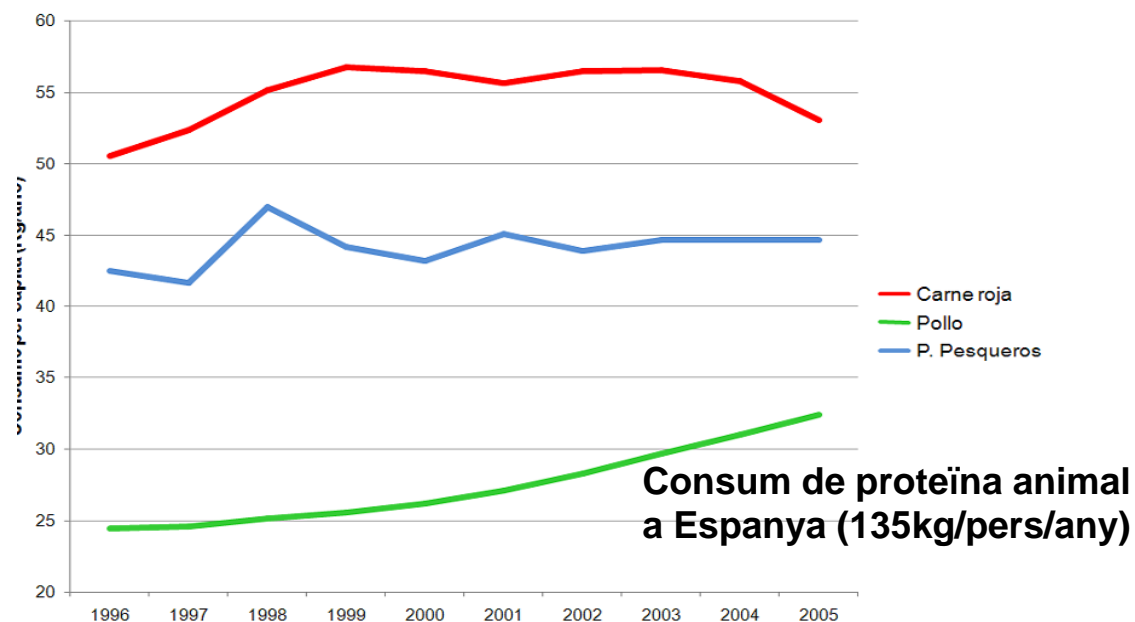
En 2007 había en funcionamiento en España 17 instalaciones de cría (“hatcheries”) para la reproducción comercial de especies marinas. De estas, 16 dedicadas a la reproducción de peces y 1 a crustáceos. En total se produjeron 109.646.830 alevines de las principales especies de peces y 4.800.000 postlarvas de langostinos. APROMAR

Catalunya només té una producció testimonial de llobarros a Roses (5-6 M?) i té potencial per a ser una zona òptima. La situació actual de crisi evidentment no és la més adient, però resulta evident que es poden produir. A dia d'avui les grans empreses greges estan apostant fortament per aquest segment i ja han adquirit important percentatges d'empreses de cria i pre-engreix (Piscimar, Culmarex, Alevines de Guardamar, Acuícola marina, Timar, Blaumar...).

És important fer la referència a les produccions de truites al Segre (a prop de 3K Tm), d'anguiles al Delta (20-30 Tm), de l'engreix de tonyines a l'Ampolla (1K Tm), als esturions de la Vall d'Aran (?) i d'altres testimonials i que no estan recollides a les taules d'Apromar, ja que és només marins.

Fitxa de Treball: Producció peixos

ANTECEDENTS

CONSUM DE PEIX DE CULTIU:

MUNDIAL	19 Kg./año/persona
UNIÓN EUROPEA:	27 kg./año/persona
PORTUGAL:	57 kg./año/persona
ESPAÑA:	37 kg./año/persona (només 3-4 kg peixos mediterranis d'aqüicultura, FEAP)

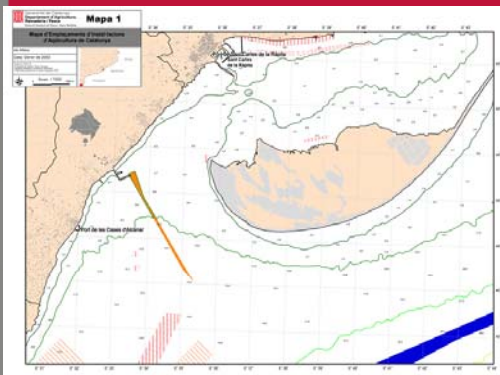
Fuente APROMAR, 09

Fitxa de Treball: Producció peixos

2. Punts forts i febles a Catalunya

- Mercat >7 M habitants, indústria de transformació ramadera i agroalimentària molt evolucionada vs. poca transformació del producte procedent de la pesca i / o aqüicultura. No hi ha cap actuació pròpia defensant el producte “catal`q” d'aqüicultura (vs Canaries, Andalucia, Galicia,...) Ara be, s'ha de fer?
- 450 km de costa molt poc explotada vs grans dificultats de competència turística. Estudi de “Identificació de les Zones potencialment aptes per a la aqüicultura en gàbies a Catalunya” fet (DAR) i descrites 23 zones aptes i mes del 70% d'elles descrites com a òptimes.

<http://www20.gencat.cat/portal/site/DAR/>

Fitxa de Treball: Producció peixos

Informe PTEPA 2009

Acuicultura

Tabla DAFO (Debilidades, Amenazas, Fortaleza y Oportunidades)

AMENAZAS	OPORTUNIDADES
<ul style="list-style-type: none"> • La baja rentabilidad de la producción dificulta la inversión en I+D+i (escasez de recursos financieros) provocada por la debilidad y fluctuación del mercado • Crisis internacional con repercusión en el sector (concentración en asuntos ajenos a I+D+i por falta de margen de beneficios) • Pérdida de imagen de calidad del producto • Falta de agilidad en trámites administrativos • Entramado empresarial inadecuado 	<ul style="list-style-type: none"> • Sector emergente y de futuro (capacidad de crecimiento) • Nuevas tecnologías desarrolladas y gran capacidad investigadora disponible (masa crítica y redes de I+D+i consistentes) • Optimización de la producción a largo plazo • Mercados emergentes y/o menos productos y mayor variedad de presentaciones • Acuicultura sostenible • Mejora medioambiental (legislación y concienciación social) • Oportunidades de financiación debido al interés de por apoyar el I+D+i • Instrumentos orientativos de asesoramiento a empresas en cuanto a programas de financiación • Insuficiente tecnología aplicada a los cultivos
PUNTOS DÉBILES	PUNTOS FUERTES
<ul style="list-style-type: none"> • Atomización del sector • Escasa tradición de I+D+i en la empresa (no existen suficientes departamentos I+D+i) • Escasez de recursos financieros • Escaso dimensionado de la producción con vistas al mercado • Investigación a largo plazo • Los límites presupuestarios de las Líneas de ayuda suelen no ser adecuados a la necesidad de la empresa • Intereses diferentes de Administración, Empresa y Sector Investigador • Falta de confidencialidad y dificultad de proteger el conocimiento • Atomización de los grupos de investigación 	<ul style="list-style-type: none"> • Asociaciones de gran peso que engloban a gran parte del sector • Centros I+D+i especializados y gran capacidad de investigación • Existencia de plataformas tecnológicas • Potencial I+D+i de empresas (personal con titulación superior) • Ventajas fiscales para las empresas que se dedican a I+D+i

Fitxa de Treball: Producció peixos

3. Perspectives futures:

Evidentment el mercat té unes regles clares d'autoregulació i a dia d'avui Catalunya no es troba a les “quinieles” dels potencials inversors, però ho va estar i és molt probable que torni a ser quan s'acabin els fons europeus de convergència, falten 2-3 anys com a molt.

Noves espècies de valor:

-Continental: Pot ser el model “Truchas del Segre” serà inviable, però tenint la proposta de fer tencas a les basses de reg de Lleida, produccions “ecològiques” que tinguin la possibilitat de competir dintre d'un mercat d'alt valor “delicatessen” i anguiles... si els problemes legals i mediambientals així ho permeten

-Marines:

- corball... si el mercat finalment es posiciona
- llenguado... si hagués una aposta clara de l'ús de la tecnologia adient → recirculació
- llobarro: exemple de Roses
- altres: no ho veig clar ara, tant per a espècies natives com a foranies (d'aquestes haurien de fugir, ja que mai podrem competir amb el producte procedent del tercer món, a no ser que li afegixen valor → mercat no receptiu)

Fitxa de Treball: Producció peixos

3. Perspectives futures:

- Innovació tecnològica i posicionament a l'escala d'alt valor productiu → diferenciació per a la qualitat del producte (alevins i engreix) i capdavanter en la producció de noves espècies de valor → amb potencial actual i de futur (elevada inversió de risc però d'elevat retorn en cas d'èxit)
- Producció de peixos amb valor afegit → 4^a i 5ª gama (precuinats, elaborats,...)

Valor unitario de la exportación china de tilapia

